

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2-25 K, za Ameriko 2-75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tristopna petit-vrstica 26 vin. za enkrat, 12 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

32. številka.

V Ljubljani, v petek, dne 26. aprila 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 8/1.

Demokratiziranje občine.

Z vsemi štirimi se branijo vladajoči pri nas splošne volilne pravice v občini. Ker je pa nerodno povedati, da si hočejo ohraniti privilegij, so precej v zadregi, ako se jih vpraša, kakšne argumente imajo za svojo trdovratnost. Izmed vseh malenkostnih ugovorov, s katerimi so operirali, jim je ostal končno še eden: Zaradi naklad in davkov se ne sme razširiti volilne pravice; zaradi naklad in davkov se ne sme modernizirati ustave in uprave. Kajti — pravijo nam — davkov in naklad ne bodo plačevali delavci in neposledujoči sloji, kakor jih tudi sedaj ne plačujejo, — vendar pa bodo oni odločevali o njih višini in razdelitvi, ker bodo na podlagi splošne in enake volilne pravice dosegli večino v občinskem zastopstvu. Tako bo torej hlapec imel več pomena v občini, nego gospodar, na katerega ramenih bodo slonela slejkotprej vsa bremena.

To so argumenti, ki „vlečejo“, zlasti če jih pripovedujete kmetu, ki misliti noče, ali pa inteligenci na kmetih, ki misliti ne zna.

Ti argumenti so pa nevzdržljivi. Nesmiselno bi namreč bilo sedaj, ko smo dosegli glavni del svojega političnega sestavka — splošne in enake volilne pravice v državni zbor — če bi bili mnenja, da se bo demokratiziranje javnega življenja v Avstriji ustavilo. Zdaj se je proces demokratizacije šele dobro izprožil! In ovirati ga ne bo mogla nobena zapreka več dolgo! Ako pa se je država začela udajati zahtevam ljudstva, bi bilo nelogično, če bi se dežela in občina ustavljali temu, kar je za državo za zdravo in koristno bilo spoznano. Kdor tega ne spozna, ne zna politično misliti — in naj se v javno življenje nikari ne vtikuje!

Kar pa se tiče davkov in naklad, je pa gotovo, da ne bo ostalo pri tem načinu določanja naklad, kakor je sedaj v navadi. Kdor je le površno pregledal ta ali oni demokratični program, je našel povsodi, da se terjajo temeljite reforme v tem oziru. Iz tega se torej že razvidi, da so govornice o pravicah „hlapcev“ nad gospodarji nepremišljene ali pa hudobno zavite. Takšno politično hudobijo imenujemo demagogijo — pa naj se poslužujejo liberalci v mestih, ali po deželi, ali pa klerikalci.

Sicer pa je tudi neresnično, da dandanes vse doklade in davke za občino plačujejo „gospodarji“. Resnično je pa, da se predpisuje te davčne dolžnosti „gospodarjem“, a da jih ti iz svojega gotovo ne plačujejo. Čim več naklad in davkov — tem bolj si prizadevajo obdavčenci, da te dolžnosti prevalijo na druge, na konsumente. Fakt je, da dve tretjini davkov plačajo indirektno konsumenti, in da imamo le eno tretjino neposrednih. Komur je znano, kaj so indirektni davki, tudi ve sedaj, koliko je resnice na bajkah liberalnih naših agrarcev, da bo — če se izvrši volilna reforma tudi za občino — hlapec gospodarja komandiral in mu predpisoval davke in naklade.

Kar se pa tiče narodove celokupnosti slovenske, moramo takoj poudariti, da ji liberalni agrarci naravnost škodujejo, če se volilni reformi za občino upirajo!

Kakšne pa so narodnostne razmere v slovenskih občinah, zlasti v onih po obmejnih krajih? In kakšna je narodna zavednost slovenskih občanarjev? Končno — kako vpliva in učinkuje v slovenskih občinah, ki so sedaj še v naših rokah, tuj kapital, in v kakšnem razmerju je z močjo slovenskega kapitala?

Menimo, da smo tu na celi črti na slabšem, čeprav poznamo sebe in svoje materialno stanje po občinah!

Dandanes odločuje v občini tisti, kdor plačuje davek. Več davka — več vpliva!

Glejte občine na Jesenicah, v Trziču, v Kranjski gori, na Dovjem, v Domžalah, v Šiški i. t. d.! O občinah na Koroškem, Štajerskem in Primorskem niti ne govorimo, dasi bi se tudi še drastičneje pokazalo nesorazmerje, v katerem si stojita nasproti slovenski in nemški vpliv v občini. Jesenice bo — ako ostane sedanji občinski volilni red — požrla nemška tovarna, ker plačuje največ davka in naklad. Tržiškega trga ne dobimo v slovenske roke, če ne dosežemo demokratiziranja volilnega reda za občine. Ostale imenovane občine ohranimo le, če bodo imeli nižji sloji v občini, ki ne plačujejo nobenega davka sedaj in tudi nimajo se pravice govoriti v občini, isto volilno pravico, kakor jo imajo sedanji davkoplačevalci. Tu pač ne moremo računati z nobenimi političnimi sentimentalnostmi, katere bi nam itak le škodovala, z realnimi faktori glejmo, da bomo izhajali! —

Kar smo povedali doslej, so pravzaprav le osnutki za daljša razmotrivanja o vprašanju, ali imamo Slovenci kot narod predpogoje za obstanek in ali se najdejo sredstva, s katerimi dosežemo zagotovljenost svoje ekzistence. Vendar pa se lahko izprevidi že iz tega, da je socialna demokracija tudi tu šla najgloblje, in da se je tudi tu pokazala kot stranko, ki najdalje vidi v bodočnost in ki dosledno izvaja načela, katera si je v svojem programu ustanovila.

Nasprotno pa moramo tu priznati drugim strankam — zlasti pa slovenskim liberalcem po kmetih in po mestih — da ne pojmujejo bistva potreb in teženj slovenskega naroda ne v sedanjosti ne za prihodnost, in jih vsled tega tudi braniti in zastopati ne morejo uspešno. Tem strankam prihaja spoznanje dejanskih razmer in potreb, t. j. političnih zahtev, redno in vselej prekasno. Zato jih moramo pobijati kot reakcionarne!

Delavstvo in državni zbor.

Kako važen je položaj delavstva v gospodarskem oziru, se lahko presodi, ako se le vpošteva, da je delavski razred tisti široki temelj, na katerem sloni poslopje cele sedanje družbe. Delavstvo ni samo tisti sloj, ki mora proizvajati vse potrebščine življenja; vsled svojega ogromnega števila v razmerju s posejajočimi razredi je delavstvo tudi tisti sloj, iz katerega mora največji del obrtništvu in trgovstvu zajemati svoje dohodke. Vse, kar kupčuje, mora dandanes skrbeti za velik krog odjemalcev in tega se ne najde med maloštevilnejšimi kapitalisti, pač pa v delavstvu. Vsled tega je pač umevno, da je blagor najraznovrstnejših drugih stanov odvisen od položaja delavcev. Kolikor more izdati delavec, toliko morejo zaslužiti drugi stanov.

Ako se danes v Avstriji vse pritožuje nad mizerijo, tedaj bi moral biti predvsem položaj delavstva slab. Da je to resnica, dokazuje davčna statistika, po kateri se lahko skoraj popolnoma natančno posname, kakšen je gmotni položaj davkoplačevalcev. Zanesljiv je tak račun glede osebnega dohodninskega davka, ker mora vsak delodajalec naznanjati, kakšne dohodke imajo njegovi uradniki, nastavljenici in delavci.

V Avstriji velja 1200 za ekzistenčni minimum, za najmanjši letni dohodek, ki je potreben za življenje. Dohodki izpod 1200 kron so torej uradno priznana revščina, katere sploh ne bi smelo biti v državi, ako bi hotela izvrševati svojo kulturno nalogo.

Kakšno je to razmerje v resnici? Po zadnjem ljudskem štetju je bilo v Avstriji 6.192.200 ljudi v tuji službi kot uradniki, uslužbenci, delavci, dninarji ali poslji. Od vseh teh je bilo pri prvem predpisu osebnega dohodninskega davka samo 356.324 davkoplačevalcev, to se pravi samo 356.324 jih je imelo nad 1200 kron dohodka izmed 6 milijonov. Izpod ekzistenčnega minima, torej izpod 1200 kron dohodka je imelo 5.835.876 oseb. Od 1200 do 2400 kron je zaslužilo 248.124 oseb, od 2400 do 3600 kron 60.850, od 3600 do 7200 kron 37.865, od 7200 do 12.000 kron 6268, nad 12.000 pa 3217 oseb.

Te številke govore jasno. Pokazujejo nam, da je ogromna večina tistih, ki si morajo z delom zaslužiti svoj kruh, obsojena na življenje v pravi, resnični revščini. Zaslužki ogromne večine izmed njih so tako majhni, da ne dosega svote, katero smatra celo država za najskromnejšo potrebo. Izmed 10.000 uradnikov, uslužbencev in delavcev jih je 9425, ki zaslužijo manj kakor 1200 kron in samo 575 jih zasluži večji znesek. Ali kaj se vse skriva v tisti množici, ki ne doseže minimalnega zasluzka 1200 kron? Koliko jih je med njimi, ki ne zaslužijo celo leto niti 600 kron, tega nam ne pove statistika, a lahko se ugane, da jih je n a j v e č. Zlasti na Slovenskem jih je nedvomno ogromna večina, ako se le ugleda plače, ki jih imajo celo kvalificirani delavci po naših krajih.

Ako pa izločimo iz navedenih števil uradnike in višje nastavljenice, tedaj se nam pokaže slika še veliko temnejša. Tedaj vidimo, da ima 5.835.879 delavcev izpod 1200 kron letnega zasluzka in samo 163.570 jih ima več. Na 10.000 delavcev jih pride 9715, ki zaslužijo manj kakor 1200 kron in samo 285 jih ima dohodke, ki presegajo to svotico. Več kakor 95 odstotkov avstrijskega delavstva nima ekzistenčnega minima, nima 600 forintov na leto!

S temi številkami pa ni samo povedano, zakaj so avstrijski delavci reveži, temveč tudi, odkod prihaja mizerija naših srednjih stanov. Ako bi morali živeti obrtniki, trgovci, gostilničarji, kmetje, samo od zasluzka, ki ga dobe pri kapitalistih, bi moralo vsaj devet desetih izmed njih takoj obesiti svoj obstanek na klin. Saj je bogatašev peščica v primeri z ogromno maso delavskega ljudstva. Če pa 95 odstotkov delavstva ne zasluži 1200 kron na leto, če jih več kakor 90 odstotkov vseh članov delavskega razreda, uradnikov, nastavljenecv in delavcev ne zasluži, tedaj ta velikanska masa tudi ne more dati zasluzka srednjim stanovom. Mizerijo delavstva spremlja mizerija obrtnije, kmetije in trgovine.

Sodrugji in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

V državni zbor pa skušajo vladajoče stranke spraviti zopet zastopnike kapitalističnega razreda, delavstvu nasprotne kandidate. Sestavili bi radi zopet državnozbornsko večino, ki bi pod pretvezo «visokih idealov», «narodnostnih svetinj», «verskih čutov» i. t. d. preprečili gospodarski napredek delavskega razreda. «Ne ščujte proti kapitalu!» pravi gospod Hribar; «delavstvo naj se pobota s podjetniki,» pridiga dr. Šusteršič. Ali brez boja proti kapitalu ne dosežejo delavci boljše položaja, pa potrebujejo zato postav, ki jim olajšajo ta boj. Poslanci, ki razumejo svojo nalogo, morajo z vsemi močmi podpirati stremenje delavcev, ker tako izboljšujejo tudi položaj obrtnika, kmeta in trgovca. Mesto takih poslancev se nam pa ponujajo kandidatje, ki hočejo zapirati meje in tako podražiti vsa živila; kandidatje, ki zatrjujejo, da je treba dati vojski vse, kar zahteva, kandidatje, ki hočejo z visokimi carinami zagotoviti kapitalistom in veleposestnikom monopol za izkoriščanje ljudstva, kandidatje, ki ne razumejo, kakšne važnosti je koalicijska svoboda za ljudstvo, kandidatje, ki ne slutijo, kako potrebujejo tudi državni uslužbenci prostosti za organizacijo, ako hočejo priti do zaslužkov, ki jim omogočijo, porabiti več kakor doslej — porabiti pri obrtniku, pri kmetu, pri trgovcu.

Edina zdrava politika za srednje stanove je socialna, delavska politika. Edini resnično ljudski kandidatje so socialno-demokratski; kajti blagostanje delavstva, za katero se bojijo, je blagostanje vseh.

Z Goriškega.

V Gorici, 21. aprila.

Protestni shod radi Ropasove aretacije je prepovedan. Skliče se shod na drugi obliki, na katerem bode govoril tudi dokt. Henrik Tuma o reakcionarnem postopanju oblasti na Goriškem.

Prošnjo, naj se sodruga Ropasa provizorično izpusti, je preiskovalni sodnik odklonil z motivacijo, da je nevarnost, da obtoženec vpliva na priče. Priče so bile že izprašane.

Odvetnik doktor Tuma je takoj napravil rekurz proti temu čudnemu sklepu na višje sodišče v Trstu in je obenem naznanil stvar z odločnim protestom na pravosodno ministrstvo na Dunaj.

Na sodnji se sedaj misli, takoj v osmih dneh napraviti obravnavo, da se tako operejo sumničnja preganjalcev.

In res: Sum je čisto opravičen, če se pomisli, da je sodrug Ropas agitiral v takem volilnem okraju, kjer sta dva nasprotna kandidata — sodnika.

Danes se snidejo v Goriškem gledališču italijanski nacionalisti, da imenujejo kandidata za gorisko mesto, ki bode goriski župan dokt. Marani. Nacionalcji italijanske narodnosti naše dežele se delajo iredentovce in hrepene v Italijo, toda župan Marani je sel na Dunaj vabit cesarja, naj pride v Gorico in je v deželnem zboru predlagal 50.000 K v svrhu olepšave mesta za cesarjev prihod. Taki so naši neodrešenci, ki zakotno zažigajo kadila Italiji in nje kralju.

V nevarnosti je za italijanske nacionalce goriski mandat, zato kandidirajo župana, ker mislijo, da ima ta največ upliva na občinstvo. Res, kruta usoda!

Tako ima sedaj Gorica 4 kandidate: S k a b a r, socialist; M a r a n i, italijanski nacionalist; Karl D e a n, krščanski socialc in Jernej K o p a č, slovenski nadstrankar. Boj bode zelo zanimiv.

Politični odsevi.

Nagodbeno vprašanje. V ogrskem časopisu se pojavljajo odločni glasovi, da se stvari med bančnim vprašanjem in drugimi nagodbenimi vprašanji junctum kot vidno poročstvo za ustanovitev samostojne ogrske banke l. 1910.

Naslednik dr. Gregra. Češki socialni demokratje kandidirajo v Holesovcih, kjer je bil poslanec pred kratkim umrl dr. Edvard Gregr — sodruga dr. Soukupa. Združeni Staro- in Mladocelhi kandidirajo tam dr. Š a m a n k a iz Libereca. Ker so Holesovice eden najindustrijalnejših okrajev Prage, ni dvoma, da prodre kandidat socialne demokracije.

Madjarizacija šol na Ogrskem. Pri razpravi šolskega zakona je stavil posl. Bozoky, kateremu se zdi predloženi načrt Apponyjev premalo naroden, predlog, da se določi madjarščina na vseh, tudi nedržavnih šolah kot izključni učni jezik. Ta se je zdela celo vodilnim šovinistom presurova in

Bozokyjev predlog je padel. Nato je Bozoky izstopil iz neodvisne stranke, ker se ne more skladati s to «slabotnostjo». — Naučni minister Apponyi je v svojem izvajanju dejal, da se bo dalo s pomočjo predloženega zakona v nekaj letih iztrebiti vse «nepatriotične sole». Kaj pomenja ta oznaka v besednjaku madjarskega politika, si je lahko raztolmačiti. Apponyi se je zavzel tudi za Nagyjev predlog, da se uvede tudi v šolah z nemadjarškim učnim jezikom pouk madjarščine.

Konec radikalnega sistema v Črni gori. Komaj šest mesecev je bila na krmilu radikalna stranka in že se jo je knez Nikolaj naveličal. Strah mu je stopil v ude, da bi mu s radikalcji ne izpodkopali tal pod nogami. Novo ministrstvo je prevzel Tomanović, mož avtoritarnih nazorov. Knez je skupščino odgodil, toda zelo verjetno je, da bi tej odgoditvi v kratkem sledil razpust. — Tiskovno svobodo je knez Nikolaj že uničil na jako uspešen, toda nič manj hribovski način. Tiskarno v Nikšiću, kjer je izhajalo edino glasilo radikalne stranke, «Narodna Misao», je bataljon milice razrušil. — Zanimivo je, kako se bo razvil nadaljni boj med radikalno stranko in knezjo dinastijo.

Spletke proti finskemu guvernerju. Koj po smrti predsednika ruskega drž. sveta Frischa, se je raznesla vest, da bode imenovan njegovim naslednikom sedanj generalni guverner na Finskem, Gerard. Znano je, da ima mož obilo sovražnikov v Peterburgu; nazadnjaski življi mu očitajo, da je postala Finska pod njegovim režimom pravo revolucionarno in iredentistično semenišče. V zlo mu štejejo tudi izid sedanjih olitev, ki so prinesle socialno-demokratski stranki tako nepričakovano zmago. Kombinacija — pobožna želja ruskih reakcionarcev jo je rodila — je neosnovana, ker Gerarda, ki živi na Finskem resnične in odkrite simpatije vsega finskega naroda, srce nič kaj ne vleče v gnezdo svojih protivnikov.

Domače stvari.

Liberalci na delu — za nas. V torek popoldan se je raznesel po Vodmatu glas, da imajo liberalci zvečer volilen shod v Zupančičevi gostilni na Martinovi cesti. Naši sodrugi so bili zelo radovedni, kakšen bode, pa so prišli v precejšnjem številu tja. Našli so tam nekoliko liberalnih agitatorjev, ali ljudstva ni bilo, namreč liberalnega ne. In od nikoder se ni prikazal liberalen govornik. Ko so se sodrugi, katerih je bilo okoli 70, že dovolj načakali ter so videli, da liberalne modrosti ne bodo slišali, so poslali povedat okrajnemu odboru, da bi radi dobili govornika. Prišel je sodrug Kocmur, ki je takoj sklical volilni shod, čemur je gostilničar privolil. Ko je pa sodr. Kocmur začel govoriti, se je gostilničar uprl. Sodrugi so naredili kratek proces. Plačali so pa so odkorakali v Poljsakovo gostilno; pri Zupančiču je ostalo 7 liberalcev, impozantna armada. Pri Poljsaku pa se je vršil imeniten improviziran shod. Prišel je tudi sodrug Kristan, ter je govoril o socialno-demokratskem programu in o najvažnejših nalogah državnega zbora ob gromovitem odobravanju poslalskega. Prav hvaležni smo liberalcem za čedni shod.

Ljubljanski Nemci imajo nocoj v kazini volilni shod, baje da postavijo kandidata. Shod in kandidatura — obojemu bi Nemci rekli «Spiegelfechterei».

Zakoten shodek so imeli predsinočjem liberalci na Poljanah. Ljudi je bilo malo, vina pa veliko. Gospod Predovič je bil sila liberalen. Ampak gospod Predovič naj pazi, da mu ne postane njegovo kavalirstvo v volilni dobi neprijetno. In gospod Hribar naj pové svojim kortošom, da je on program, ne pa gostilniška tabla.

Povečevalno steklo, ki ga rabijo «Slovenčevi» poročevalci, je nenavadno čudno. Z njim vidijo na vsakem shodu polno dvorano klerikalcev. Vsak klerikalec se poveča tako, da jih je sto. Ravno tisto steklo pa zmanjšuje nasprotnika tako temeljito, da izginejo popolnoma. V Trbovljah so n. pr. videli cel gozd rok za Benkoviča, en prst za Roša, za Čobala pa — nič. No, tudi neumnost ni več zabavna, kadar je prav prevelika. V Trbovljah, kjer so rudarji največji kontingent volilcev, čakati, da ni nobenega glasu za socialista — to je patologično. Vidi se pa vsaj, kako brez prevdarka lažejo in koliko je sploh verjeti njih vestem.

Škofovske zadrege. Nedavno tega je ljubljanski škof dr. Anton Jeglič v svojem uradnem listu napadel 2500 čeških duhovnikov, ki so člani stanovskega društva «Zemska Jednota», in sicer na način, ki je izzval med prizadetimi vihar ogorčenja. Najpoprej so ga temeljito obdelali v «Korrespondenzblattu», potem na burnem obnem zboru «Zemske Jednote». Sedaj zahteva predsedstvo «Jednote» za brnsko škofijo od dr. Jegliča, da v škofjskem listu svoja neutemeljena obrekovanja prekliče. 300 duhovnikov pa se je pritožilo nad storjeno krivico pri papežu ter zahtevajo od njega, da škofa Jegliča odstavi. Dr. Jeglič je pisal nato predsedniku «Jednote» pismo, v katerem se opravičuje, toda to opravičenje je v preprosti, uprav jegličevski nerodnosti tako stilizirano, da gleda iz njega nova grobnost in domišljavost. Iz sedanje mučne zagate se misli rešiti s tem, da bode v prihodnji številki uradnega lista dementiral

samega sebe, to se pravi, samega sebe na laž postavil.

V previdnejši obliki je zliil svojo nevoljo in jezo praški kardinal baron S k r b e n s k ý, ki v širokih besedah navaja razloge, zakaj prepoveduje duhovnikom pripadanje k «Zemski Jednote», pravi končno, da se ne bo prav nič ženiral seči po najostrejših sredstvih, da uveljavi svojo prepoved.

Oba slučaja razodevata okosteneli princip cerkvene hijerarhije, kaže duh, ki vhaia iz tega groba vsake socialne svobode; razkriva v vsej nagoti absolutni sistem «duhovnega bratstva», ki velja v duhovniški organizaciji in ki temelji na popolnem hlapčevstvu duhovnikov pred cerkvenimi velikasi. — Značilno pa je gori navedeno tudi za klerikalno politično organizacijo, ki jo cerkveni generali s svojim imenom pokrivajo. Bolje bi se ne dalo razkrinkati klerikalne zalaganosti in hinavščine, ki je demokratična tam, kjer drugačna biti ne more, dočim obhaja v lastnih vrstah prave avtokratične orgije in tepta z največjo brezobzirnostjo in brezobraznostjo demokratični princip.

Simon Gregorčičeva javna knjižnica, katero so ustanovila društva «Akademija», «Prosveta» in «Sokol», začne delovati 1. maja. Imela bode tudi javno čitalnico.

Štajerčeva stranka je postavila kandidate. V tej dobi volitev se uprizori marsikatero komedijo; pa zakaj se ne bi udeležili Štajerčijanci? Saj bi bilo življenje preveč žalostno, ako bi bila v njem sama resnoba in ne bi imeli tudi Kurent svoje naloge. Zanimivo je le, kako priporoča «Štajerc» svoje kandidate, odnosno — svoje in pa tiste, ki si jih je izposodil. Tako n. pr. za brežiško-sevniški okraj nima kandidata, pa «podpira» barona Moscona v Pišecih. Na Koroskem imenuje Seifritza svojega kandidata, čeravno pravijo, da je Štajerčeva stranka samostojna, dočim je Seifritz, kakor hvala bogu vemo, kandidat nemških nacionalcev. Ali hoče Štajerc s tem priznati, da je njegova stranka samo podružnica tiste nemško nacionalne stranke, ki ni samo šovinistična, ampak tudi kapitalistična in delavstvu sovražna iz dna duše?

— Kmet naj voli kmeta! — kliče Štajerc, in zato priporoča volilec — veleposestnika. Najprej Orniga za Ptuj-Ormož. Kdo je Jos. Ornig? vprašuje ptujski reptil. Odgovor bi bil dobil lahko prav po ceni. Kar natisnil naj bi bil, kar je povedal deželnozbornski poslanec sodrug dr. Schacherl v Gradcu o tej korifeji, pa bi bilo povedano vse. Za Maribor levi breg kandidira Franc Senekowitsch; baje so to sklenila občinska zastopstva mariborske okolice. Mož je posestnik — pa že precejšen. Maribor levi breg je dobil Ludovika Kresnika. On je «kmet», no, pa tak, ki ima nekaj pod palcem. «Štajerc» trdi: Od začetka našega gibanja stoji v borbi za ljudstvo, vedno kot nevstrašen zagovornik ljudskih, kmetijskih pravic. To vé «Štajerc»; žal, da ljudstvo ne vé ničesar o tem. Za Celje-Vransko pa kandidira gospod Jos. Vodopiutz (bere se to zavozlano ime za Vodopivca), ki je posestnik in oskrbnik grajščine. O njem pripoveduje slovenski list nacionalnih Nemcev: «G. Vodopiutz ni potratil svoj čas z nepotrebnimi politikami.» Bravo! Kaj pa bi v državnem zboru s politikami? Saj se tam pripoveduje samo pravljice. Za barona Moscona pravi, da stoji na stališču agrarnih zahtev, to se pravi, on je za zaprte meje, za visoke colnine, za drago meso in za baronski dobiček. Visokorodje je sedelo doslej v parlamentu kot «verfassungstreuer Grossgrundbesitzer». Sedaj je «napreden Slovenec!» Rogatec, Šmarje in Kozje hoče osrečiti Andrej Drogenig. Štajerčevo spričevalo je: «Splošno znan kot vrl gospodar in strokovnjak v vinogradništvu. On je in ostane naš mož!» Pa naj ostane. Ampak za državni zbor je to premalo. Za Seifritza je pa «Štajerc» kratek: «Njegovih zaslug nam ni treba očrtati, ker jih ljudstvo pozna.» Morda ljudstvo v Patagoniji; Korošci ne vedo ničesar o njih. Le to jim je znano, da ga morajo vedno drugi voditi po shodih, ker ima usta zasita. Oj, oj, — kakor da imamo volitve za kak cirkus!

Klerikalci so določili 28. aprila za oni dan, kateri naj jim odpre vrata v Idrijo. Kakor je citati v sobotnem «Slovincu», sklicujejo na 28. aprila ob 7. uri zj. shod v Ledine, ob 11. uri v Spodnjo Idrijo in popoldne v Idrijo. Za shod v Idriji niso se določili ure. — Idričane bo prav veselilo, da bodo videli te junake enkrat v svoji sredi. Obeta se najraznovrstnejše govornike — od serenissima dr. Šusteršiča doli do horjuškega puščavnika Stanovnika. Prav! Bo saj malo bolj vesel dan. Teater brez vstopnine. Pozdraljeni, katoliški možje, dobrodošli — zabave je Idrija potrebna. Teško je življenje idrijskega rudarja, in hvaležen bo klerikalcem, da so mu dali priložnost zabavati se ob pogledu na žalostne Don Kiscote.

Shodi.

Napovedani so:
Na Savi na Gorenjskem je v nedeljo, 28. t. m. ob 10. dopoldne volilni shod. Poroča kandidat sodrug Dermota.

Begunje. V nedeljo, 28. t. m. ob 4. uri popoldne ima državnozbornski kandidat sodrug dr. Dermota volilni shod pri Avseniku.

Komen. V nedeljo, 28. t. m. ob 4. uri popoldne je na dvorišču gostilne Smerde volilni

shod jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Poročata sodrug Etbin Kristan iz Ljubljane in kandidata sod. Vinko Kermolj.

Zalog pri Ljubljani. V nedeljo je bil v Zalogu shod, katerega se je udeležilo okoli 70 volilcev. Govorila sta sodruga Mlinar in Vičič, poljski kaplan in ljubljanski Gostinčar sta pripeljala nekaj svojih ljudi na shod. Izvajanjem so pritrjevali vsi zborovalci razen Gostinčarja in kaplana, ki sta dobila večkrat besedo. Shod se je izvršil mirno. Zborovalci tudi klerikaci so se strinjali z izvajanjem naših govornikov. Izrazila se je želja, da bi se priredil zopet shod. Tistega tuša, o katerem poročata «Slovenec», tudi ni bilo.

V Bistriki je imel volilni shod kandidat soc. dem. stranke za volilni okraj Bistrica, Lož, Vipava, Senožec in Postojna, sodrug Mozetič z Nabrežine. Shoda se je udeležilo okrog 100 poslušalcev. Bilo bi jih mogoče več, a se za shod skoraj ni vedelo, ker ni bilo nabitih nikjer lepakov, zato se ga tudi ni moglo delavstvo iz okolice udeležiti. S. Mozetič je med pritrjevanjem razvijal svoj program. Na vprašanje predsednikovo: ima li kdo kaj proti kandidaturi sodruga Mozetiča, se ni oglasil nihče, dasi so bili na shodu tudi zaigrani nasprotniki soc. demokratov. Za besedo je prosil tudi agitator «liberalne stranke», ki se sama nazivlje «kmetka», Jenko z Gorenjskega in moledoval, da bi se združili soc. demokrati z njimi v kompromis; želel je, da bi sodrugi volili kandidata liberalcev magnata Deklevo, kar pa je sodrug Mozetič odklonil. Jenko je pravil, da škoduje le njim kandidatura soc. demokratov, ker se glasovi cepijo njim na škodo. Ali je mislil Jenko, da bodo hodili sodrugi za njih po kostanj v žerjavico? V Bistrici je za idejo soc. dem. stranke živo zanimanje a treba je, da se delavstvo organizira. Mozetič more računati v Bistrici na tretjino glasov.

Možgance pri Ptujju. Za nedeljo na 21. aprila so sklicali sodrugi iz ptujške okolice v Možgance volilni shod, da slišijo tudi v tem kraju enkrat kmetje, kaj da hoče socialna demokracija in za kaj se bori. Ali motili so se. Shod bi se bil lahko prav mirno vršil in končal, ako bi ne bil že znani klerikalni hujskač z imenom Vesenjaka že dan poprej nahujskal kmetov proti shodu in socialnim demokratom. Ta gospod je visokošolec, filozof, omenjam to najprvo, pristavim pa takoj, da je sreča za filozofijo, da ni ravno na tega človeka nakazana. Kar je on kvasil o socialni demokraciji in o delavcih sploh, bi se sramoval vsak krščansko-socialni delavec v zadnji kmečki vasi povedati. Ta filozof je navajal že davno na gnoj vrzene lazi in obrekovanja, ki se jih najde šele tuintam v «Slovenskem Gospodarju». Ta jih še vsiljuje nevednim kmetom. Temu filozofu so bili to najnovejši «slagarji» proti naši stranki. Kmete je prignal seboj na shod in seveda mu je nevedna množica pritrjevala in vpila. Ubogi reveži, z njih filozofom vred! Ne bom se dolgo mudil s tem duševno vboгим filozofom, omenjam le, da bi ga bili na 14. aprila v Ptujju drugi kmetje na zrak postavili, ako bi ne bil obmolnil. Ta človek, ki se je še v jeseni veselil, da se je ustanovila na Spodnjem Stajerskem slovensko-napredna stranka, češ, «sedaj pojde farjem malo bolj slabo», agitira sedaj v volilnem okraju za klerikalnega kandidata, dvornega svetnika Ploja. Pa tudi njegovo obnašanje se povsem strinja z njegovo filozofijo. Medtem, ko so drugi kmetje na shodu sedeli na stolah, sedel je on na mizi in vpil, da je bil ves penast. Sodr. Vidmar ni mogel zadostno odgovoriti na njegove lazi, ker so njegove besede nahujskani kmetji prepili, najbolj vpil je seveda filozof. V dokaz, da se lahko vrše shodi tudi pri kmetih, in da se oni z nami strinjajo povsem, omenjam, da je sodr. Vidmar tisti dan popoldne ravno tisto in več drugega kmetom povedal na shodu pri St. Vidu in so mu pritrjevali ter se je sodr. Vidmarju več kmetov zahvalilo za govor, rekši, da tako se ni nihče govoril v St. Vidu. Kaj poročete k temu, gospod filozof?

Smarjeta pri Rimskih toplicah. Shod dne 21. t. m. se je zelo imenitno obnesel. Kandidat naše stranke, sodrug Čobal, je bil z navdušenjem pozdravljen, kandidatura soglasno sprejeta. Klerikalci pa, ki jih je bilo 5 na shodu, so pripovedovali, da bi se s programom strinjali, samo šolo hočejo tudi odpraviti. Ker jih je Čobal poutil, da je šola prvi pogoj za boljše stanje našega naroda, so jo odkurili. Oglasil se je tudi k besedi učitelj Peterko, ki se je strinjal z programom govornika; posebno je pritrjil v šolskem vprašanju govornikovim načelom.

Dopisi.

Trbovlje. «Narodni list» iz Celja je postal ravno tako lažljiv, kakor «Domoljub» in «Slovenski gospodar». Čestitamo mu, da je privandral tako daleč. V številki od 23. aprila t. l. je prinesel ta patent-Slovenec cel koš najgrših napadov na sodruga Čobala; mej drugim laže in obrekuje, da je sodrug Čobal v zadnjo stavko zapeljal trbovlske in hrastniške rudarje in da jih je potem pustil na cedilu. Vsak rudar v Trbovljah in Hrastniku dobro ve, da je bil Čobal eden istih, ki je tri dni pred stavko s svojimi kolegi iz Zagorja v gostilni gospoda Dolničarja svaril rudarje, da naj ne stavkajo, ker je treba preje razsodišča, in jih nujno prosil, naj upustijo to misel. Da so takrat rudarji poslušali druge, vendar ne more biti kriv Čobal. Hvali pa se v listu, da je gospod Roš storil dovolj za trbovlske in hrastniške delavce. Kdo se ne smeje? Gospodje narodnjaki rudarji, ki poznajo gospoda Roša, vam odgovore na 14. maja tako, da vas bo do smrti bolela glava. Rudarji se še spominjamo, da je naročil Roš vojaščino in žandarje, da je hujskal politično oblast proti rudarjem, da je hujskal trbovlsko družbo, da jih naj odpusti, da je hotel sodruga Novaka izgnati iz občine radi tega, ker ga je naprosila trbovlska družba. Roševim fantom pa povemo nekaj na uho in sicer: Pojdite, gospodje, malo po volilnem okraju in prepričajte se bodete, da ima vaš očka jako malo vpliva; saj vendar pravijo pristasi narodne stranke, če bi gospod Roš vsaj hotel ostati doma, ker s svojimi nastopi nam samo pristaše odganja! Tako pripovedujejo tudi učitelji, če pridete v brežki okraj.

Umetnost in književnost.

Odbor «Dramatičnega društva» v Ljubljani se je konstituiral v svoji prvi seji dne 22. t. m. takole: Predsednik: g. dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški; podpredsednik: g. dr. Fran Novak; intendant: g. prof. Friderik Juvančič; tajnik: g. Milan Paternoster; blagajnik: g. Fran Rosman; odborniki: gg. dr. Anton Dermota, dr. Fran Ilesič, Fran Jančigaj in Etbin Kristan. — Zajedno se je sklenilo, otvoriti pričetkom majnika t. l. dramatično solo: kdor želi v to vstopiti, prijavi naj se kakor mogoče kmalu odboru «Dram. društva».

Iz stranke.

Tržaški zapniki, pozor! V petek in vsako soboto zvečer je v delavskem domu seja političnega odbora. Tam se izdaja tudi navodila in naročila. Zapniki naj prihajajo redno, ne da bi čakali na posebna vabila.

Najnovejše vesti.

Dunaj, 25. aprila. Finančno ministrstvo je odločilo, da se raztegne zvišanje pokojnine, ki je bilo dovoljeno tobačnim delavkam, katere stopijo po novem letu 1907. iz aktivitete, tudi na one, ki so že prej stopile v pokoj. Natančnejše poročilo sledi.

Dunaj, 25. aprila. Trgovska pogajanja z Rumunsko se začne 10. maja.

Celovec, 25. aprila. Daries so stali asistent Lederer, oficial Niedermayer in vlakovodja Šturm z južne železnice zaradi železniškega karambola dne 16. septembra l. l. med postajama Krumpendorf in Pörschach ob vrbskem jezeru, pred sodiščem. Dva potnika sta bila takrat ubita, 85 ranjenih, med njimi 13 težko. Med Beljakom in Celovcem je bila takrat taka nevihta, da je bil vsak sporazum po telefonu ali z brzojavom nemogoč. Senat je obsodil Ledererja in Niedermayerja na dva meseca zopora. Državni pravdnik je uležil ničnostno pritožbo, ravno tako zagovornik.

Prag, 25. aprila. Češar ostane še v nedeljo tukaj in napravi izlet po Vltavi.

Nagy-Dorog, 25. aprila. Gigani so napadli tukajšnje postajališče in odnesli dve železni blagajni. Eno so spotoma razbili in pobrali vsebino.

Berolin, 25. aprila. V pruskem drž. zboru je finanč. minister Rheinbaben obžaloval, da obstoji v tujini slabo mnenje o nemških financah, ker se kuje v nizkem kurzu, v katerem se gibljejo nem. papirji. Obljubil je reformo borzne zakonodaje, izrazil se proti terminski spekulaciji z žitom in za omejeno terminsko spekulacijo v vrednostnih papirjih.

Berolin, 25. aprila. Predlog obrtnega razsodišča, tiče se meznega boja v stavbni obrti berolinski so delodajalci sprejeli, dočim so ga organizacije zidarjev, tesarjev in pomožnih delavcev z večino glasov odklonile.

Berolin, 25. aprila. Princ Eitel Fric, drugi sin Viljemov, je padel s konja v Döberichu in si je potresel možgane tako, da ga niso mogli prepeljati v Berolin.

Berolin, 25. aprila. V drž. zboru je pri razpravi vojaškega proračuna izjavil posl. Bebel, da se dajo zmanjšati vojni izdatki le, če se skrajša službena doba in v to svrhu naj odpadejo vse paradne priredbe, ki so nepotrebne in nesmiselne. Revizije potrebne so tudi vojaške zdravst. zadeve. Glede mučenja priznava vojnemu ministru dobro voljo, toda le neznatne vspehe; vojakom treba podeliti pravico samopomoči. Nujno potrebno je zvišanje dnevnih 10 fenigov, podčastnikom za mesečnih 8 mark, bi zneslo letnih 37 milijonov mark, ki bi se dali pokriti z uvedbo drž. dohodninskega davka, čemur bi tudi socialno-demokratska stranka pritrjila. — Konservativec Oldenburg je izražal zaupanje častnikom in se izrekel proti zvišanju prejemkov, češ, da zasluđuje tožadevna socialno-demokratska resolucija zgolj agitatorične svrhe, kar je zbudilo na levi velik smeh. — Član svobodnomiselne ljudske stranke Müller se je izrekel za socialno-demokratsko resolucijo. Poslanec Lieberman je pohvalil Bebeljev govor. — Vojni minister Einem je napovedoval gmotni priboljšek vojaškim uradnikom za prihodnje leto, dalje je obljubil, da se bo skrbelo za zobeno zdravstvo med vojniki in končno omenjal, da so kaznovani slučaji mučenja padli od 509 v letu 1904, na 305 v letu 1906.

Berolin, 25. aprila. V Vratislavi in v Norimbergu je policija prepovedala sprevede za 1. maja.

Potsdam, 25. aprila. Guverner Puttkamer, čegar afera je znana iz državnega zbora, je bil pred disciplinarnim sodiščem obsojen na ukor in 1000 mark globe.

Dortmund, 25. aprila. V rovu Schadenhorst so se užigali plini. Mnogo rudarjev težko ranjenih.

Pariz, 25. aprila. Clémenceau je svetloval deputaciji krčmarjev, da naj priznajo sindikat natakarjev in stopijo z njim v pogajanja. Krčmarji so sklenili ravnati se po svetu Clémenceauja.

Toulon, 25. aprila. Požar v ladjedelnici je uničil 5 poslopij; ranjenih je 40 oseb, med temi tri nevarno. — Časopisje poročata krivdo teh pogostnih nesreč na malomarnost kontrolnih organov in delavstva.

London, 25. aprila. Minister Birell je napovedal vladno predlogo, da se ustanovi za Irsko samostojen irski svet.

Madrid, 25. aprila. Znani so sledeči volilni uspehi: 256 konservativcev, 61 liberalcev, 8 demokratov, 32 republikancev, 17 katalinistov, 16 karlistov, 2 integralista, 2 katoličana in 4 neodvisni. Treba je 4 novih volitev.

Peterburg, 25. aprila. «Politische Korresp.» poročata, da je poziv liberalnega ministrstva že gotova stvar in se razglasi čim prej. Monarhisti zahtevajo garancij, da ne pridejo radikalni elementi do vlade.

Peterburg, 25. aprila. Zmerni desničniki pripadajoči škof Platon odloži svoj dumski mandat, ker je imenovan nadškofom za Alente in Severno Ameriko.

Varšava, 25. aprila. V Lublinu se je skrill od policije zasledovan ropar Lis v neko kovačnico, odkoder je ustrelil nekega policijskega uradnika, drugega pa ranil. Nato so vojaki s topovi razstrelili kovačnico; Lis je nevarno ranjen.

Poslano.

Gospod dr. Dimnik v Trbovljah in računovodja bratovske skladnice Režun sta na volilnem shodu pri Fortetu v Trbovljah lagala, da imam jaz v Zagorju tri hiše, in da sem delavce zapeljal v zadnjo stavko. Izražam na tem mestu za prvo trditev, da prepustim vse tri hiše, ki jih imam v Zagorju, narodni stranki takoj. Gospoda dr. Dimnika povabim, naj jih prevzame. Za drugo trditev pa izrekam gospodoma dr. Dimniku in Režunu, da sta grdo obrekovala in ju javno pozivam, naj mi dokazeta trditev, če se hočeta rešiti očitanja, da sta kradla tuje poštenje.

Zagorje, dne 25. aprila 1907.

Miha Čobal.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporočata slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborno pivo v sodih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855.

Stevilka telefona 210.

Izkaz prostovoljnih darov.

Volilnemu skladu stranke so prispevali: Slovenski sodrugi v Ameriki: Mednarodni sociistični klub v Glencoe 7 dolarjev; Ivan Rebolj 50 cent; Jos. Dernač 50 cent; Ivan Kravanja 50 cent; Ignac Zlemberger 50 cent; Franc Štik 50 cent; Alojzij Orel 25 cent; Matevž Lazarin 25 cent; Julija Dernač 25 cent; Karel Dernač 20 cent; Lovrene Bodočar 20 cent; Satorav Ših 15 cent; Franciška Kravanja 15 cent; Martin Pirc 12 cent; Tomaž Gut 10 cent; Alojzij Majno 10 cent; Andrej Lazarin 10 cent; Neimenovan 8 cent; Katarina Maino 5 cent. Skupaj 12 dolarjev 70 cent, t. j. 62 K 74 v; tej svoti je še dodati 11 K 87 v, ki so došli tudi iz Amerike.

Volilnemu skladu ljubljanske okrajne organizacije so prispevali: K. F. Spodnja Šiška 6 K; organizirani mizarji stavbinske družbe 5 K; sodrug Gravlji R. 2 K. Skupaj 13 K. Kot strankin davek je prispeval sodrug Breskvar 1 K 20 vin.

Iz zdravniških krogov posneli smo zanimivo novost, katera se vrši okrog tega, da pride vživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska zrnata kava ne bo se izgubila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje iste, enkrat tako priljubljene pijače, zelo malenkostno da bi pa ostalo brez nadomestila to tudi ni mogoče! Ali naj pa našo jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničuje deluje na naše živce, naše so naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovej žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, katere se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljene zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako toraj našim cenj. gospodinjam, katere imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopleje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in ohludovanja vrednega izdelka, pošilja Vydrova tovarna hranil Praga VIII. na zahtevo popolnoma zastoj in pošlino prosto.

„Rdeči Prapor“ izvodi po 10 v. y se dobiva v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, drž. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 8; Svatek, Glavni trg; Šesark, Selenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, številka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Zidovske ulice 1. — Kranj: Karol Florian, knjigarna. — Jesenice: Jakob Mesar št. 101. — Trst: Lavrenčič, Piazza Caserma. — Trst: Romano: Močnik, tobakarna — Gorica: Krehelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — Nekaj: Riccardo Camera, Corso 16.

Vsaka ponaredba in ponotsek je kazniv. Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

Thierryevo certifikatno mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslati denar. Te dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Čekaruar A. Thierry v Pregradi p. Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

AUSTRO = AMERICANA

TRIEST NEW YORK

Patniki v Ameriko
Stateri kelijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Smetelca** v Ljubljani Kolođvorske ulice 28. Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Člani

pogrebnege društva uslužbencev c. kr. drž. žel., c. kr. priv. juž. želez. in c. kr. poštnih in brzojavnih uradov v Ljubljani

se opozarjajo

da se mesečni doneski za v Ljubljani bivajoče vplačujejo izključno le v gostilni „pri Dalmaticu“, Sodnijske ulice št. 4, in sicer vsako prvo in drugo nedeljo v mesecu od 9. do 12. ure dopoldan.

V Šiški stanujoči člani vplačujejo svoje doneske vsako tretjo nedeljo v gostilni „pri Celarcu“ v Spod. Šiški od 9. do 12. ure dopoldan. 6-2

Ravnotam in ob istem času sprejemajo se tudi novi člani, ki lahko prijavijo svoj vstop tam poslujočim društvenim funkcionarjem. Za doneske, ki se drugje vplačujejo, na noben način društvo ne jamči, kar naj blagovole člani vpoštevat.

Za društveno vodstvo

Komac Anton Petrič Josip
t. blagajnik t. predsednik.

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o do- mači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priloga: „Rdeči Prapor“ povsod!

Naročajte edino slovensko revijo Naši Zapiski.

Naročnina:

Za celo leto K 3, za pola leta K 1-50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:

8. številka tretjega letnika: Nekaj kulturnih zavodov slovenskih, po 24 vin.

10. in 11. številka tretjega letnika: Prešernov spomenik, obsejajoča 48 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.

Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijateja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravništvu „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.

I. S. Machar: Magdalena, povest v verzih; poslovenil A. Dermota, po 2 K.

Abdilus: Občina in socializem, 70 vin.

P. Mihalek: Iz nižnj življenja, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošurice: Program socialne demokracije, po 4 vin., po pošti 8 vin.

Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.

Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.

Kaj hočejo socialni demokratije ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznanj s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošur, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije 4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravništvu „RDECEGA PRAPORA“.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi tiskalnimi obratniki in okrasni ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisemne papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepke, opominé, vabila, molitvenike, mrtvaška neznani, razglednice, hranilne in zadružno knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.

V isti založbi je izšla tudi časovna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji **Novi državnozbornski volilni red.**

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

Telefon št. 163. v Ljubljani Telefon št. 163.

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 187. Zaloga v Spodnji Šiški. Telefon št. 187.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl. Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.